

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรทางการแพทย์ : กรณีศึกษา โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

นางสาวณัฐาสิริ ยิ่งรู้¹ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรปารี อยู่เย็น²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โดยทำการศึกษามูลค่าการแพทย์จำนวน 320 คน สถิติที่ใช้คือ Independent Samples t-test, One-way ANOVA, Least Significant Difference (LSD) และ Pearson product moment correlation ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านจิตใจ ด้านกายภาพในการทำงาน และด้านเวลาในการทำงาน ส่วนการศึกษาด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความพึงพอใจในงาน และด้านความต้องการความก้าวหน้า ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนและตำแหน่งงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และพบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ประกอบด้วย ด้านกายภาพในการทำงาน ด้านเวลาในการทำงาน และด้านจิตใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความพึงพอใจในงานและพบว่าความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง

คำสำคัญ : สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

THE RELATIONSHIP BETWEEN WORKING ENVIRONMENT AND WORK EFFICIENCY
OF MEDICAL PERSONNEL: A CASE STUDY OF BHUMIBOL ADULYADEJ HOSPITAL

Miss Nutthasiri Yingroo and Assistant Professor Chatparee Yooyen

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to study the relationship between the factors of working environment and the work efficiency of the medical personnel at Bhumibol Adulyadej Hospital. The samples consisted of 320 participants who were medical personnel. Statistics used for data analysis included the Independent Samples t-test, One-way ANOVA, Least Significant Difference (LSD), and the Pearson Product Moment Correlation at a significant level of 0.05.

The results of the independent study revealed that the overall opinion of the medical personnel at Bhumibol Adulyadej Hospital on the working environment factors was at high level, and these factors were ranked in descending order as mental, physical, and working time. In addition, the overall work efficiency of the medical personnel at Bhumibol Adulyadej Hospital was at high level, and

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

these aspects were ranked in descending order as perception of job description, job satisfaction, and the need for progress.

The results of the hypothesis testing indicated that different personal factors including gender, age, marital status, level of education, average monthly income, and job position differently affected the work efficiency. Moreover, it revealed that the factors of working environment of the medical personnel at Bhumibol Adulyadej Hospital comprising physical, working time, and mental were significantly related to the work efficiency in the aspects of perception of job description, the need for progress, and job satisfaction. Besides, there were positive relationships in every aspect, and most of these factors were related to each other ranging from medium to intermediate high levels.

Keywords: working environment, work efficiency

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันธุรกิจมีการแข่งขันกันอยู่ตลอด ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใดๆก็ตาม ต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด มีการปรับนโยบาย โครงสร้างองค์กร วิธีการดำเนินงาน รวมถึงบุคลากรในการปฏิบัติงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ธุรกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในธุรกิจโรงพยาบาลก็เช่นกันไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลของภาครัฐ หรือ ภาคเอกชน มีการแข่งขันทั้งทางด้านความทันสมัยของเครื่องมือทางการแพทย์ ความเชี่ยวชาญการรักษาโรคเฉพาะทาง บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศักยภาพการบริการของโรงพยาบาลเพื่อประโยชน์ทางการแข่งขันกันทางธุรกิจ โดยโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช เป็นโรงพยาบาลที่ขึ้นตรงต่อกรมแพทย์ทหารอากาศ ที่เปิดให้บริการตรวจรักษากับประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่สังกัดของทหารอากาศ โดยทางโรงพยาบาลมีเป้าหมายที่จะพัฒนาระดับคุณภาพให้เป็นถึง "หน่วยบริการตติยภูมิระดับสูง" หรือ "Excellence Service Center" คือเป็นศูนย์การรักษาเฉพาะโรค มีศักยภาพและความพร้อมในการให้การรักษายาบาล มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ รวมไปถึงทีมงานที่มีความรู้ความสามารถ

ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าการทำธุรกิจโรงพยาบาลให้ประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าไว้นอกเหนือจากมีนโยบายที่ดี มีเครื่องมือที่ทันสมัย มีความเชี่ยวชาญการรักษาโรคเฉพาะทาง จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานก็ถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวหน้าไปได้อย่างต่อเนื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ดีจะมีผลช่วยส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เกิดความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เป็นแรงจูงใจที่จะส่งผลทำให้เกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรม และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการทำงาน เป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในองค์กร เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความรู้สึกที่มีต่องาน และผู้ร่วมงาน ถ้าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ดีต่องาน ทุ่มเทกำลังใจ กำลังความคิดและกำลังกาย ทำงานร่วมกันและช่วยกันแก้ไขปัญหาในการทำงาน การทำงานก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นแต่ในทางตรงข้าม สภาพแวดล้อมในการทำงานอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดภาวะกดดัน และส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้า (ศิริอนันต์ จูทะเตมีย์, 2529 : 53) อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน สถานที่ทำงาน และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา สายการบังคับบัญชา ค่าตอบแทนสวัสดิการ และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ (เยาวลักษณ์ กุลพานิช, 2533 : 16) เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน สิ่งซึ่งใจให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ว่ามีปัจจัยสิ่งแวดล้อมใดบ้างที่ทำให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผลจากการวิจัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อให้โรงพยาบาลก้าวไปสู่การหน่วยบริการตติยภูมิระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชที่สัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อวัดว่ามีปัจจัยส่วนบุคคลใดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช
2. เพื่อวัดว่ามีปัจจัยสิ่งแวดล้อมใดที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช
3. เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรต่อไป
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจ สามารถนำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ในงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

ขอบเขตการวิจัย

- ด้านเนื้อหา ศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ ประกอบด้วย ด้านกายภาพในการทำงาน ด้านเวลาในการทำงาน ด้านจิตใจ
- ด้านประชากรที่ใช้ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของผู้ป่วยใน ที่ขึ้นกับกองการพยาบาลจำนวน 1,400 คน

- ด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะแผนกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้ป่วยใน สังกัดกองการพยาบาล โรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช (อาคารคุ้มเกล้า)

- ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและ ตำแหน่งงาน
2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ด้านกายภาพในการทำงาน ด้านเวลาในการทำงานและด้านจิตใจ โดยการอ้างอิงจากทฤษฎีของสิริอร วิชชาวุธ (2549 : 153-202)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การรับรู้ลักษณะงาน ความต้องการความก้าวหน้า และความพึงพอใจในงาน โดยการอ้างอิงจากทฤษฎีของ Hackman and Oldham (1980)

- ระยะเวลาในการทำวิจัย ธันวาคม 2555 - มกราคม 2556

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

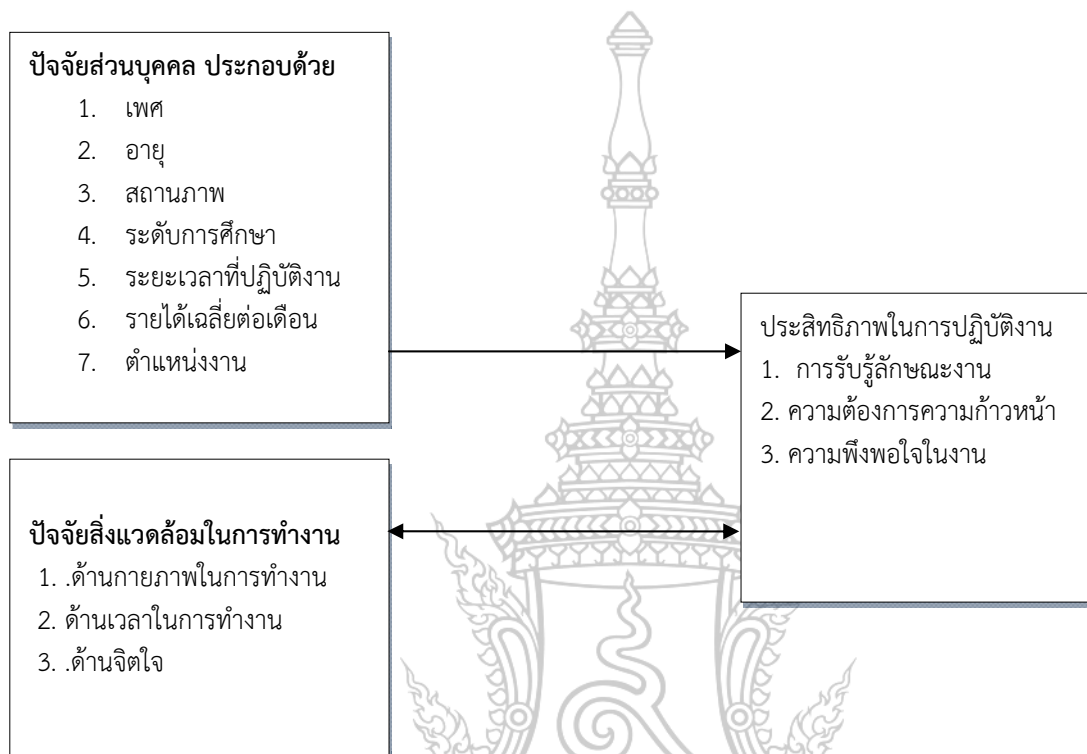
2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ประกอบด้วย ด้านกายภาพในการทำงาน ด้านเวลาในการทำงาน และด้านจิตใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความพึงพอใจในงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ กรณีศึกษาโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จากทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของ (Hackman and Oldham, 1980) และแนวคิดเรื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของ สิริอร วิชชาวุธ (2549 : 153-202)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

Hackman and Oldham (1980)

สิริอร วิชชาวุธ (2549: 153-202)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ ได้แก่
  - 1.1 ร้อยละ เพื่อคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเมื่อเทียบกับข้อมูลทั้งหมด โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล
  - 1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานและด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
  - 2.1 Independent-Sample t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
  - 2.2 One-Way ANOVA ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป
  - 2.3 สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ฯ

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนและตำแหน่งงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 320 คน ซึ่งสามารถสรุปลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างบุคลากร ๓ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 85.90 มีอายุระหว่าง 25 - 45 ปี จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 60.90 โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 83.40 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล 6-10 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 ส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 และมีตำแหน่งงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 74.70

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

- ด้านกายภาพในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = 0.640) 2 อันดับแรก พบว่า สถานที่ตั้งของหน่วยงานมีความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ อุปกรณ์เครื่องมือและสิ่งของที่จำเป็นต่องานมีเพียงพอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

- ด้านเวลาในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. = 0.649) 2 อันดับแรก พบว่า ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถในเวลาทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านมีการจัดการบริหารเวลาการทำงานอย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

- ด้านจิตใจ พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D. = 0.856) 2 อันดับแรก พบว่า ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านมีความมุ่งมั่นในการให้บริการดูแลผู้ป่วยอย่างเต็มความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

- ด้านการรับรู้ลักษณะงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D. = 0.806) 2 อันดับแรก พบว่า ท่านสามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ท่านเรียนมาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D. = 1.036) รองลงมา คือ ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามที่มาตรฐานที่ทางหน่วยงานของท่านกำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D. = 1.049)

- ด้านความต้องการความก้าวหน้า พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.749) 2 อันดับแรก พบว่า ท่านคิดว่าในตำแหน่งของท่านจะมีโอกาสก้าวหน้าไปถึงระดับที่ท่านคาดหวังไว้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. = 0.937) รองลงมา คือ ท่านได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง และสามารถสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพของท่านไม่ว่าท่านจะไปทำงานที่ใดก็ตาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D. = 1.101)

- ด้านความพึงพอใจในงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = 0.845) 2 อันดับแรก พบว่า ท่านมีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 (S.D. = 1.113) รองลงมา คือ งานในปัจจุบันของท่านเป็นงานที่ทำให้ท่านมีความกระตือรือร้นอยากปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = 1.107)

ส่วนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในการทำงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ กรณีศึกษาโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

โดยสรุปได้ว่า บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความพึงพอใจในงาน และด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากกว่าเพศชายในทุกด้าน บุคลากร ๓ ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน น้อยกว่าอายุ 25 ปีขึ้นไป บุคลากร ๓ ที่มีสถานภาพสมรส มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มากกว่า บุคลากร ๓ ที่มีสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย บุคลากร ๓ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน น้อยกว่าระดับการศึกษาปริญญาตรี

และ ปริมาณโท ด้านระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน บุคลากร ฯ ที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า บุคลากร ฯ ที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท และบุคลากร ฯ ที่มีตำแหน่งงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากกว่า พยาบาลฝึกหัด และ ผู้ช่วยพยาบาล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงสรุปผลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร ฯ แตกต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน

ข้อมูลส่วนบุคคล	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			
	ด้านการรับรู้ ลักษณะงาน	ด้านความต้องการ ความก้าวหน้า	ความพึงพอใจ ในงาน	ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานโดยรวม
เพศ	✓	-	✓	✓
อายุ	-	✓	✓	✓
สถานภาพสมรส	-	-	-	✓
ระดับการศึกษา	✓	✓	✓	✓
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล	-	-	-	-
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	✓	✓	✓	✓
ตำแหน่งงาน	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง การสรุปสมมติฐานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน โดยปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (ทุกด้าน) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม ของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.770$) และความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงตามค่าความสัมพันธ์มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านจิตใจ มีระดับความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.709$) และความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกัน ด้านกายภาพในการทำงาน มีระดับความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.637$) และความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกัน ด้านเวลาในการทำงาน มีระดับความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.628$) และความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม			
	r	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์	ทิศทาง
1. ด้านกายภาพในการทำงาน	0.637	0.000*	ค่อนข้างสูง	เดียวกัน
2. ด้านเวลาในการทำงาน	0.628	0.000*	ค่อนข้างสูง	เดียวกัน
3. ด้านจิตใจ	0.709	0.000*	ค่อนข้างสูง	เดียวกัน
ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยรวม	0.770	0.000*	ค่อนข้างสูง	เดียวกัน

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ 0.05

สรุปได้ว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (ทุกด้าน) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรทางการแพทย์ ฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.84) ด้านจิตใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1 (มีค่าเฉลี่ย 3.95) รองลงมา คือ ด้านกายภาพในการทำงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.86) และด้านเวลาในการทำงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.72) ตามลำดับ จากการศึกษา พบว่า

บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีความคิดเห็นเห็นว่า สถานที่ตั้งของหน่วยงานหรือโรงพยาบาลมีความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1 (มีค่าเฉลี่ย 4.18) และส่วนที่พบว่ามีความคิดเห็นของบุคลากรฯ ที่น้อยที่สุดของการศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานคือ เรื่องท่านมีเวลาพักระหว่างปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.49) และท่านสามารถปรับเปลี่ยนเวลางานได้ด้วยตัวท่านเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.48) ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารหรือหน่วยงานควรปรับปรุงด้านเวลาในการทำงานของบุคลากรฯ เพื่อให้บุคลากรฯ มีสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ดี ส่วนการศึกษาด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชโดยรวม พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.80) ด้านการรับรู้ลักษณะงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1 (มีค่าเฉลี่ย 3.93) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจในงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.86) และด้านความต้องการความก้าวหน้า (มีค่าเฉลี่ย 3.60) ตามลำดับ จากการศึกษา ด้านการรับรู้ลักษณะงาน พบว่า บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีความคิดเห็นเห็นว่าสามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่เรียนมาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1 (มีค่าเฉลี่ย 4.11) ด้านความพึงพอใจในงาน พบว่าบุคลากรมีโอกาสได้ใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.07) และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.91) ส่วนด้านความต้องการความก้าวหน้า พบว่า บุคลากรฯ เห็นว่ามีโอกาสก้าวหน้าไปถึงระดับตำแหน่งที่ตนคาดหวังไว้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ 1 (มีค่าเฉลี่ย 3.72) และส่วนที่พบว่ามีความคิดเห็นของบุคลากรฯ ที่น้อยที่สุดของการศึกษาด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานคือ เรื่องหน่วยงานที่ท่านสังกัด มีการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.49) และการเลื่อนตำแหน่ง หรือได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้นเกิดจากความสามารถในการปฏิบัติงานของท่านเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.48) ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารหรือหน่วยงานควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้บุคลากรฯ มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รวมถึงเรื่องการเลื่อนตำแหน่งหรือเรื่องของค่าตอบแทนก็ควรมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมเพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถแบ่งประเด็นการอภิปรายออกเป็น ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า เพศหญิงมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการรับรู้ลักษณะงาน และด้านความพึงพอใจในงาน มากกว่าเพศชาย เนื่องจาก พบว่าเพศหญิงสามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ได้เรียนมา นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และพบว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ชอบและอยากทำ มากกว่าเพศชาย

ด้านอายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า น้อยกว่าบุคลากรที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป เนื่องจากพบว่าบุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นว่าจะมีโอกาสก้าวหน้าเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งไปถึงระดับที่คาดหวังไว้นั้นมีน้อยกว่าบุคลากรที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป รวมถึงมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีน้อยกว่า

ด้านสถานภาพ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพสมรส มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมมากกว่าบุคลากรที่มีสถานภาพหย่าร้าง แยกกันอยู่หรือหม้าย อาจเนื่องมาจากปัจจัยทางด้าน ความพร้อมของสถานภาพทางครอบครัวของ บุคลากรที่มีสถานภาพสมรส

ด้านระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ ลักษณะงานและด้านความพึงพอใจในงานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาโทขึ้นไป เนื่องจากพบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ดีกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ด้านรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า บุคลากรที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านความต้องการความก้าวหน้า น้อยกว่าบุคลากรที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป เนื่องจากพบว่าบุคลากรที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี ซึ่งบุคลากรดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมและได้รับการสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในอาชีพมากกว่า

ด้านตำแหน่งงาน พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความพึงพอใจในงาน มากกว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งงานเป็น พยาบาลฝึกหัด และผู้ช่วยพยาบาล เนื่องจากพบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ มีการพัฒนาทักษะที่จำเป็น

สำหรับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีอำนาจในการตัดสินใจในบางโอกาสเมื่อมีงานที่ต้องตัดสินใจในทันที และมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหรือได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่า

การศึกษาปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ประกอบด้วย ด้านกายภาพในการทำงาน ด้านเวลาในการทำงาน และด้านจิตใจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความพึงพอใจในงาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และพบว่าความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านที่พบว่ามีค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ด้านจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.685$) และความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นแสดงว่าเมื่อบุคลากรฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานที่สูงขึ้น หัวหน้าเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และเมื่อบุคลากรฯ มีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละวันที่สูงขึ้นก็จะส่งผลให้บุคลากรฯ สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ดีขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามมาตรฐานที่ทางหน่วยงานกำหนดให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นหรือดีขึ้นตาม แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อบุคลากรฯ มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับผู้ร่วมงาน หรือมีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานน้อยลง หัวหน้ามีการเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถได้น้อยลง และเมื่อบุคลากรฯ มีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละวันน้อยลง ก็จะส่งผลให้บุคลากรฯ มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ลดลง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามมาตรฐานที่ทางหน่วยงานกำหนดลดลงตาม

ส่วนด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่พบว่ามีค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ด้านจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.453$) และความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แสดงว่า เมื่อบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านจิตใจ อันได้แก่ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ความมุ่งมั่นในการบริการดูแลผู้ป่วยอย่างเต็มความสามารถ การมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละวัน และหัวหน้าเปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ มากหรือน้อยนั้น ก็จะส่งผลให้บุคลากรฯ ได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ เพื่อสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพเพื่องานที่มีความรับผิดชอบสูงขึ้น และได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มากหรือน้อยตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษา ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน พบว่า ในเรื่องของงานที่ได้รับมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.81) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านจิตใจ ห้องทำงานมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะกับการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.73) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านกายภาพในการทำงาน และท่านสามารถปรับเปลี่ยนเวลางานได้ด้วยตัวท่านเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.48) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านเวลาในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานของโรงพยาบาล ควรทำการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานดังกล่าวให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาลโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดีขึ้น ส่วนการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ท่านได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.70) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านการรับรู้ลักษณะงาน งานที่ท่านได้รับมอบหมายส่วนใหญ่เป็นงานที่ท่านชอบและอยากทำ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.69) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านความพึงพอใจในงาน และการเลื่อนตำแหน่ง หรือ ได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้น เกิดจากความสามารถในการปฏิบัติงานของท่านเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.48) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของด้านความต้องการความก้าวหน้า

ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ควรทำการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข ในเรื่องดังกล่าวให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาล มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น และจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่มีค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลาง

($r = 0.453$) และความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกัน หมายความว่า เมื่อบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านจิตใจ ที่มากขึ้นหรือน้อยลง ก็จะส่งผลแปรผันตรงกันกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้าของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชให้มากขึ้นหรือน้อยลงตาม ดังนั้นผู้บริหารหน่วยงานของโรงพยาบาล ควรทำการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข ในเรื่องของปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานดังกล่าวให้ดีขึ้น เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช มีสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี จึงจะส่งผลให้บุคลากรฯ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรขยายการศึกษาไปยังกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ ของโรงพยาบาล เช่น กลุ่มนายแพทย์ หรือสังกัดกองอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อทราบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ ดังกล่าว เป็นต้น
2. เพื่อก้าวไปสู่การแข่งขันทางธุรกิจของโรงพยาบาลฯ ดังนั้นควรขยายการศึกษาไปในเรื่องของคุณภาพการให้บริการให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการแข่งขันทางธุรกิจของโรงพยาบาล

บทสรุป (Conclusion)

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ด้านที่พบว่ามีค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ด้านจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้ลักษณะงาน ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.685$) และความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นแสดงว่าเมื่อบุคลากรฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานที่สูงขึ้น หัวหน้าเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และเมื่อบุคลากรฯ มีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละวันที่สูงขึ้นก็จะส่งผลให้บุคลากรฯ สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ดีขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามที่มาตรฐานที่ทางหน่วยงานกำหนดให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นหรือดีขึ้นตาม

ส่วนด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่พบว่ามีค่าความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ด้านจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความต้องการความก้าวหน้า ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.453$) และความสัมพันธ์ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่ง Hackman and Oldham (1980) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ดี มีความเหมาะสม หรือการให้งานและการสร้างสถานที่ทำงานที่เหมาะสมจะสามารถส่งเสริมแรงจูงใจในบุคคลให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นได้ ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานของโรงพยาบาล ควรมีแนวทางในการที่จะช่วยปรับปรุงปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานด้านจิตใจ ดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะส่งผลให้บุคลากรฯ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านความต้องการความก้าวหน้าที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- เยาวลักษณ์ กุลพานิช. 2533. สภาพแวดล้อมกับประสิทธิภาพของงานข้าราชการ. 35:16-18.
- ศิริอนันต์ จูทะเตมีย์. 2529. ความเครียดหรือสนุกกับงาน. (กรกฎาคม - กันยายน) : 53-55.
- สิริอร วิชชาวุธ. 2549. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Jossey-Bass, Hackman, J. R. and G. R. Oldman. 1980. *Work Redesign*. Massachusetts: Addison -Wesley.